

ROMÂNIA

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII
SECȚIA PENTRU JUDECĂTORI

HOTĂRÂRE nr. 37

din 21 ianuarie 2016

Prin Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 902 din 15.09.2015 s-a dispus sesizarea Inspecției judiciare pentru efectuarea unui control tematic cu privire la modul de aplicare a dispozițiilor art. 96 alin. (1) lit. f) din Legea nr. 254/2013 de către judecătorii de supraveghere a privării de libertate și instanțele de judecată, eventualele probleme întâmpinate, precum și pentru identificarea măsurilor care se impun a fi adoptate.

Raportul Inspecției judiciare, înregistrat sub nr. 5619/IJ/3329/DIJ/28379/2015 a fost înaintat Secției pentru judecători.

Analizând raportul de control menționat, privind identificarea practicii administrative și judiciare în aplicarea dispozițiilor art. 96 alin. (1) lit. f) din Legea nr. 254/2013 de către judecătorii de supraveghere a privării de libertate și instanțele de judecată, Secția pentru judecători reține următoarele:

Potrivit datelor comunicate de către Administrația Națională a Penitenciarelor, reiese că în perioada 1 februarie 2014 la zi, la nivel național, un număr de 151 de persoane private de libertate au formulat cereri în vederea elaborării unor lucrări științifice, fiind întocmite, în total, 327 de asemenea lucrări.

Cel mai mare număr de persoane private de libertate care au formulat cereri de acest tip, respectiv 53, provin din Penitenciarul Rahova (23) și Penitenciarul Jilava (30),

ambele situate în raza teritorială a Curții de Apel București, acestea întocmind, în total, un număr de 142 de lucrări, apreciate ca având caracter științific, 30 de condamnați elaborând mai multe asemenea lucrări.

S-a mai constatat totodată că, un număr mare de persoane private de libertate, au formulat cereri de acest tip și la Penitenciarul Poarta Albă (aflat în raza Curții de Apel Constanța) și Penitenciarul Găiești (Curtea de Apel Ploiești) respectiv câte 16, precum și 11 persoane la Penitenciarul Drobeta Turnu Severin (Curtea de Apel Craiova).

La polul opus se situează penitenciare, unde un număr mic de condamnați au formulat astfel de cereri, exemplificându-se: Penitenciarul Giurgiu (din raza Curții de Apel București) cu o persoană, Penitenciarul Vaslui (din raza Curții de Apel Iași) și Penitenciarul Oradea (din raza Curții de Apel Oradea), cu câte două persoane și respectiv, Penitenciarul Bacău (din raza Curții de Apel Bacău) și Penitenciarul Colibași (din raza Curții de Apel Pitești), cu câte trei persoane.

Totodată, în cadrul penitenciarelor din raza Curții de Apel Târgu Mureș (Penitenciarul Târgu Mureș și Penitenciarul Miercurea Ciuc) și Curții de Apel Suceava (Penitenciarul Botoșani), nu au existat persoane private de libertate, care să formuleze cereri pentru elaborarea unor lucrări științifice.

Cu privire la numărul lucrărilor elaborate de către persoanele private de libertate, Secția pentru judecători a constatat că 74 dintre acestea au elaborat câte o singură lucrare, iar 77, două sau mai multe, unele persoane elaborând chiar - 11 lucrări, 8 sau respectiv 7 lucrări.

Secția pentru judecători reține, din relațiile transmise de Administrația Națională a Penitenciarelor, cu privire la modalitatea practică în care se procedează, că persoana privată de libertate formulează o cerere în vederea elaborării unei lucrări științifice și semnează un angajament, asumându-și anumite obligații în cazul aprobării cererii pentru elaborarea lucrării științifice, de către comisia pentru liberare condiționată din cadrul penitenciarului care analizează îndeplinirea dispozițiilor art. 96 alin. (1) lit. f) din Legea nr. 254/2013 și formulează propuneri.

Se reține faptul că sunt respectate prevederile Deciziei Directorului General al Administrației Naționale a Penitenciarelor nr. 619/2011, pentru aprobarea Instrucțiunilor privind organizarea muncii persoanelor private de libertate, aflate în

unitățile subordonate Administrației Naționale a Penitenciarelor, însă au fost constatate și cazuri în care cererea pentru elaborarea unei lucrări științifice a fost formulată ulterior publicării lucrării.

În ceea ce privește aprecierea caracterului științific al lucrării, Secția constată că acesta nu se realizează de către penitenciare, ci este condiționat doar de faptul că editura sau revista, sunt recunoscute, la rândul lor, de către Colegiul Național al Cercetării Științifice din Învățământul Superior (CNCSIS), respectiv Consiliului Național al Cercetării Științifice (CNCS), în scopul publicării de lucrări științifice.

Din verificările efectuate s-a constatat că în cadrul procedurii de acordare a liberării condiționate prevăzută de Legea nr. 254/2013 sunt parcurse două etape, de regulă în fața aceleiași comisii, din care una vizează acordarea zilelor câștig, iar alta propunerea de liberare condiționată propriu-zisă.

Din analiza hotărârilor pronunțate în dosarele având ca obiect cereri de liberare condiționată, Inspekția judiciară a constatat că, în general, instanțele de judecată se rezumă la verificarea îndeplinirii condițiilor privind executarea fracției de pedeapsă prevăzută de lege și cele privind conduita condamnatului pe timpul executării pedepsei.

În analiza fracției de pedeapsă executată, cu referire la partea din durata pedepsei ce poate fi considerată, potrivit legii, ca executată pe baza muncii prestate, instanțele se limitează la a constata doar numărul de zile câștigate ca urmare a muncii prestate sau a instruirii școlare și formării profesionale, fără a se face vreo distincție cu privire la modalitatea în care au fost câștigate aceste zile, respectiv, fie prin muncă fizică, fie ca urmare a elaborării unor lucrări științifice.

Analiza instanțelor de judecată constă în preluarea cifrelor din procesele-verbale întocmite de comisia pentru liberare condiționată privind numărul zilelor de închisoare executate efectiv și respectiv, numărul zilelor considerate ca executate pe baza muncii prestate sau a instruirii școlare și formării profesionale.

Cu titlu de excepție, au fost identificate și situații în care instanțele de judecată au menționat în cuprinsul hotărârii de liberare condiționată modalitatea concretă în care persoanele private de libertate au obținut zilele câștig ca urmare a elaborării unor lucrări științifice.

În practica acestor instanțe s-a constatat că, în considerentele hotărârilor pronunțate, fie se indică lucrarea științifică elaborată și zilele considerate executate ca urmare a redactării acesteia, fie doar se face referire la faptul că a fost elaborată o lucrare științifică, fără a fi menționate însă alte date.

Astfel, verificările efectuate cu privire la procedura de elaborare a unei lucrări științifice desfășurată în cadrul penitenciarelor au condus la identificarea de către Inspecția judiciară a următoarelor vulnerabilități:

A) Insuficienta reglementare a condițiilor și procedurii în care persoanele private de libertate beneficiază de liberarea condiționată, cu luarea în considerare a zilelor considerate ca executate, urmare a elaborării unor lucrări științifice.

Legea nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal prevede în art. 96 alineatul 1 lit. f) că, „în cazul elaborării de lucrări științifice publicate sau invenții și inovații brevetate, se consideră 30 de zile executate, pentru fiecare lucrare științifică sau invenție și inovație brevetate”, legea rezumându-se doar la această dispoziție.

În lipsa normelor de aplicare, condițiile pentru elaborarea unor lucrări științifice de către persoanele private de libertate sunt stabilite printr-o procedură prevăzută de Decizia nr. 619/2011 a Directorului General al Administrației Penitenciarelor, din 2010 și respectiv, 2011.

Lacunele legislative nu se rezumă însă doar la lipsa adoptării normelor de aplicare a Legii nr. 254/2013, ci și la reglementarea sumară și insuficientă a condițiilor și procedurii de acordare a liberării condiționate, în cazul art. 96 alin. 1 lit. f) din lege, care a condus la multiple vulnerabilități.

Astfel, actuala reglementare nu permite oferirea unor răspunsuri pertinente la întrebările legitime care au fost formulate precum: Ce este aceea o lucrare științifică? Cum este elaborată? Cine supraveghează întocmirea ei? Cine răspunde pentru stabilirea caracterului științific? Este lucrarea autentică? Cum au persoanele private de libertate acces la bibliografia necesară elaborării unei lucrări academice?

B) Practici și consecințe diferite cu privire la efectele acestei proceduri în vigoare pentru persoanele private de libertate aflate în situații similare.

1. Cererea formulată de către persoanele private de libertate adresată directorului unității de deținere, în vederea acordării dreptului de elaborare a unei lucrări științifice nu este însoțită de dovezi suficiente care să ofere garanții privind capacitatea de elaborare, experiența în domeniul abordat și buna-credință a acestora.

Decizia nr. 619/2011 a Directorului General al Administrației Naționale a Penitenciarelor, pentru aprobarea Instrucțiunilor privind organizarea muncii persoanelor private de libertate aflate în unitățile subordonate Administrației Naționale a Penitenciarelor prevede ca cererea persoanei private de libertate privind încuviințarea elaborării și publicării unei lucrări științifice să fie însoțită de o recomandare scrisă privind relevanța tematicii în domeniul ales din partea unui profesor universitar sau a unui conferențiar universitar, din specialitatea în care urmează să fie elaborată lucrarea.

În concret, s-a constatat că elaborarea de lucrări științifice s-a realizat în domenii din cele mai diverse, pentru unele dintre acestea nefiind organizate studii universitare.

Din datele comunicate de către penitenciare nu a rezultat că temele abordate ar fi fost dintre cele în care persoana privată de libertate să fi avut o anumită specializare.

În general, s-a constatat că, în cuprinsul cererii adresate directorului penitenciarului, persoanele private de libertate nu indicau tipul de lucrare științifică ce se dorea a fi elaborată (spre exemplu, tratate, rapoarte de cercetare, studii, articole, comunicări științifice, etc.), element în raport cu care termenul estimat în vederea elaborării lucrării, cu luarea în considerare a complexității acesteia, are un caracter pur arbitrar.

Cu toate că, la momentul depunerii cererii, persoana privată de libertate semnează un angajament tipizat cu privire la obligațiile care îi revin în cazul aprobării cererii, acesta are tot un conținut formal și nu cuprinde mențiunea expresă a angajării răspunderii penale în cazul în care aceasta nu este autorul real al lucrării și că lucrarea elaborată nu reprezintă un plagiat.

2. Lipsa unor criterii obiective în stabilirea caracterului științific al lucrării elaborate și publicate

Inexistența unei definiții a noțiunii de „caracter științific” a creat posibilitatea calificării ca având acest caracter a unor lucrări care au abordat tematici extrem de

diverse, pentru care nu sunt organizate studii universitare sau pentru care nu există garanții că persoanele private de libertate au pregătirea necesară.

Deși Decizia Directorului Administrației Naționale a Penitenciarelor nr. 619/2011 cuprinde unele reglementări cu privire la condițiile prealabile încuviințării cererii, se constată că, după elaborarea lucrării, relevanța și caracterul științific nu mai sunt confirmate de către persoanele care au emis recomandările inițiale, singurul criteriu pentru stabilirea caracterului științific al unei lucrări fiind publicarea acesteia la una dintre editurile recunoscute de C.N.C.S./C.N.C.S.I.S.

În prezent, analiza caracterului științific al unei lucrări prezentate de persoanele private de libertate este realizată de către o comisie din penitenciar. Membrii comisiei de liberare condiționată se rezumă doar la a verifica dacă editura la care s-a publicat lucrarea se află pe lista Consiliului Național al Cercetării Științifice din Învățământul Superior (C.N.C.S.I.S.).

Aprecierea caracterului științific fiind condiționată doar de publicarea lucrării elaborate la o editură sau într-o revistă, recunoscute de către Colegiul Național al Cercetării Științifice din Învățământul Superior (C.N.C.S.I.S.), respectiv Consiliul Național al Cercetării Științifice (C.N.C.S.) nu reprezintă o garanție suficientă pentru atribuirea acestui caracter unei lucrări elaborate de o persoană privată de libertate.

Această situație conduce la o concluzie pur formală cu privire la caracterul științific al unei lucrări, dat fiind că editurile nu sunt abilitate prin lege cu astfel de atribuții, iar statutul lor juridic este al unei întreprinderi care, desfășurând activități de publicare a cărților, periodicelor, etc, urmărește valorificarea drepturilor de autor. Scopul lucrativ al unei astfel de persoane juridice poate trece în plan secundar analiza caracterului științific al lucrării trimise spre publicare.

3. Imposibilitatea cuantificării, în actuala reglementare, a efortului intelectual al persoanelor private de libertate în elaborarea lucrărilor științifice, în mod diferențiat, în raport de tipul și complexitatea lucrării elaborate, precum și de contribuția acestora.

Pornind de la dispozițiile art. 96 alin.1 lit. f) din Legea nr. 254/2013 care acordă în mod generic un număr de 30 de zile executate din pedeapsă, pentru fiecare lucrare științifică sau invenție și inovație brevetate, se constată că numărul de zile este același

indiferent de efortul intelectual depus de către autori, concretizat în lucrări științifice publicate.

Așadar, conform textului de lege anterior menționat, nu se face nicio distincție în privința numărului zilelor câștig acordate, în funcție de natura lucrării publicate, cu toate că în categoria lucrărilor științifice intră mai multe tipuri de lucrări (mai ample sau mai puțin ample), respectiv: lucrările publicate în reviste științifice, lucrările publicate la edituri și comunicările științifice susținute la o conferință națională sau internațională.

Un alt aspect concret al vulnerabilității prezentate mai sus îl reprezintă situația coautorilor unei lucrări științifice, între care există și persoane private de libertate, nefiind reglementat modul de cuantificare a beneficiului zilelor câștig în raport cu contribuția fiecărui coautor în parte.

4. Actuala reglementare scoate de sub controlul judecătorului de supraveghere a privării de libertate sau al instanței de judecată procedura parcursă și beneficiul obținut de către persoana privată de libertate, concretizate în acordarea zilelor câștig.

Reglementarea cuprinsă în art. 77 din Decizia nr. 619/2011 stabilește procedura de urmat după elaborarea și publicarea lucrării, prevăzându-se în mod expres competența exclusivă a analizării și soluționării cererii de către comisia de propuneri pentru liberare condiționată din cadrul fiecărui loc de deținere.

Totodată, potrivit art. 96 alin.2 din Legea nr. 254/2013, reducerea fracțiunii de pedeapsă care este considerată ca executată pe baza muncii prestate sau a instruirii școlare și formării profesionale nu poate fi revocată.

Prin urmare, analizând dispozițiile legale anterior prezentate, se constată că legiuitorul nu i-a consacrat instanței de judecată nicio competență în analiza modului de obținere a zilelor câștig ca urmare a elaborării lucrărilor științifice în condițiile art. 96 alin. 1 lit. f) din Legea nr. 254/2013.

Această vulnerabilitate conduce la o alta, respectiv cea privind componența comisiei care hotărăște acordarea zilelor câștig din perspectiva prezenței în această comisie, în calitate de membru, a judecătorului de supraveghere a privării de libertate.

Astfel, trebuie menționat că judecătorul de supraveghere a privării de libertate este inițial membru al comisiei care analizează și dispune, împreună cu ceilalți membri, admiterea/respingerea cererii condamnatului de acordare a zilelor câștig, iar în ipoteza

respingerii acestei cereri, este chemat să se pronunțe, prin încheiere, asupra încălcării sau nu a drepturilor aceleiași persoane private de libertate.

Această vulnerabilitate poate fi înlăturată în două modalități, și anume fie prin stabilirea componenței comisiei de acordare a zilelor câștig fără includerea judecătorului de supraveghere a privării de libertate, fie prin soluționarea plângerii persoanei private de libertate de către judecătorul supleant.

Instanța de judecată are posibilitatea de a cenzura hotărârea comisiei de acordare a zilelor câștig exclusiv în ipoteza în care persoana privată de libertate formulează plângere la judecătorul de supraveghere a privării de libertate cu privire la încălcarea unuia dintre drepturile sale, dat fiind că în cealaltă situație, când se acordă zile câștig, persoana privată de libertate nu are interes să se adreseze cu plângere judecătorului delegat și ulterior instanței de judecată.

Ca atare, doar în cazul în care soluția comisiei de acordare a zilelor câștig este nefavorabilă, persoana privată de libertate poate sesiza instanța de judecată să verifice modul de acordare a zilelor câștig.

Dacă persoana privată de libertate nu se plânge la judecătorul delegat, instanța de judecată nu are posibilitatea de a cenzura, în procedura liberării condiționate, corectitudinea acordării zilelor câștig, fiind pusă în situația de a lua doar act de un drept recunoscut, câștigat și care nu poate fi revocat, astfel cum prevăd dispozițiile art. 96 alin.2 din Legea nr. 254/2013.

De altfel, în procesul-verbal al comisiei de liberare condiționată se menționează doar zilele efectiv executate și zilele câștigate ca urmare a muncii prestate, în care se includ și cele acordate pentru elaborarea unor lucrări științifice.

Cu alte cuvinte, legiuitorul, în art. 96 alin.2, prin care se stabilește durata pedepsei care este considerată ca executată, a acordat o atribuție exclusivă comisiei de acordare a zilelor-câștig, prin prevederea conform căreia „reducerea fracțiunii de pedeapsă care este considerată ca executată pe baza muncii prestate sau a instruirii școlare și formării profesionale nu poate fi revocată”.

Așa fiind, nu numai că judecătorul de supraveghere nu poate dispune în cazul în care ar aprecia că acordarea zilelor nu se justifică, dar, mai mult, nici instanța de judecată

nu are competența de a cenzura în vreun fel concluziile acestei comisii ori de a înlătura reducerea fracției de pedeapsă decisă de comisie.

Totodată, mențiunile incomplete din procese-verbale ce au finalizat procedura expusă nu permit o analiză temeinică, obiectivă și completă a respectării acesteia de către persoanele private de libertate, astfel cum este reglementată în prezent prin decizia Directorului Administrației Naționale a Penitenciarelor.

Unele dintre procesele-verbale verificate nu fac nicio referire cu privire la procedura prealabilă elaborării lucrărilor științifice și nu explicitează concret numărul de zile câștig rezultate expres ca urmare a lucrării științifice publicate, ci doar numărul total de zile câștigate, ca urmare a muncii prestate, în general.

Față de toate aspectele constatate în urma verificărilor efectuate, Inspecția judiciară a apreciat că se impun modificări legislative în scopul reglementării exprese a procedurii prevăzute de art.96 alin.1 lit.f) din Legea 254/2013, modificări pe care Secția pentru judecători le apreciază întemeiate, respectiv:

1. Adoptarea urgentă prin Hotărâre de Guvern a Regulamentului de aplicare a Legii nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal.

De asemenea, se impune includerea în regulamentul de aplicare a Legii nr. 254/2013 a definiției sintagmei „lucrare științifică”, folosită de legiuitor în art. 96 alin.1 lit. f) din Legea 254/2013, a reglementării procedurii de elaborare a lucrărilor științifice, a criteriilor de acordare a zilelor câștig, precum și a procedurii de contestare a măsurilor dispuse de comisia de acordare a acestor drepturi.

2. Pentru a evita obținerea unor beneficii nejustificate de către persoanele private de libertate, se impune stabilirea unor condiții prelabile și riguroase, care trebuie îndeplinite cumulativ, respectiv:

- elaborarea de lucrări științifice doar în domeniile pentru care sunt organizate studii universitare;

- dovada specializării persoanei private de libertate în domeniul în care dorește elaborarea lucrării științifice;

- indicarea de către persoana privată de libertate a tipului de lucrare științifică ce se dorește a fi elaborată (tratate, rapoarte de cercetare, studii, articole, comunicări științifice, etc.);

- termenul estimat în vederea elaborării lucrării științifice, cu luarea în considerare complexității acesteia;

- recomandarea scrisă privind relevanța tematicii în domeniul ales, din partea unui profesor universitar sau a unui conferențiar universitar din specialitatea în care urmează să fie elaborată lucrarea, cu semnătura olografă a acestora, confirmată de universitatea de care aparțin și însoțită de un plan de lucru provizoriu în care se includ principalele aspecte ce urmează a fi abordate, o structură a lucrării, bibliografia ce urmează a fi consultată, sursele minime de informare și o estimare a volumului lucrării;

- persoana privată de libertate să prezinte, atât profesorului/conferențiarului universitar care acordă recomandarea, cât și comisiei de educație și asistență psihosocială, un plan inițial de lucrare, cu tema/temele ce urmează a fi abordate, structura, sursele de informare, mijloacele de redactare/tehnoredactare;

- angajamentul persoanei solicitante ca la elaborarea lucrării științifice, să respecte normele de bună conduită în cercetarea științifică, dezvoltarea tehnologică și inovare;

În legătură cu această condiție, s-a apreciat că se impune ca persoana privată de libertate să dea o declarație pe proprie răspundere, sub sancțiunea legii penale (art. 326 Cod penal, privind falsul în declarații), din care să rezulte că este autorul lucrării și că lucrarea elaborată nu reprezintă un plagiat;

- stabilirea de către Comisia de selecționare și repartizare la muncă a intervalului de timp apreciat ca fiind necesar elaborării lucrării științifice raportat la actele care însoțesc cererea persoanei private de libertate și recomandarea profesorului/conferențiarului universitar.

3. Reglementarea unor criterii obiective, echitabile și transparente în stabilirea caracterului științific al lucrării elaborate și publicate, respectiv:

- caracterul științific al unei lucrări elaborate de către persoanele private de libertate să fie determinat de Autoritatea Națională pentru Cercetare Științifică din cadrul

Ministerului Educației și Cercetării, unica instituție abilitată la nivel național cu atribuții în acest sens;

- atașarea la cererea de acordare a zilelor câștig, suplimentar lucrării științifice publicate, a unei copii a manuscrisului, în forma întocmită de persoana privată de libertate și înaintată în original editurii, în scopul înlăturării oricăror suspiciuni privind elaborarea acesteia în timpul perioadei de executare a pedepsei;

- reglementarea modului de cuantificare a beneficiului elaborării de către mai mulți autori a unei lucrări științifice, între care există și persoane private de libertate, prin folosirea unui document similar fișei FRACS (Fișa de Raportare a Activității de Cercetare Științifică) utilizată de instituțiile de învățământ superior, cu aprobarea Autorității Naționale de Cercetare Științifică;

- acordarea unui număr diferit de zile câștig, ca urmare a elaborării lucrării științifice, în funcție de tipul și complexitatea lucrării științifice elaborate.

4. Întocmirea de către comisiile de specialitate din cadrul penitenciarelor, în mod complet, detaliat și în acord cu propunerile anterior formulate, de procese-verbale, pe baza cărora instanța de judecată să poată verifica modul în care au fost acordate anumite beneficii (zilele câștig/îndeplinirea sau nu a condițiilor de liberare condiționată).

5. Modificarea sau completarea dispozițiilor legale, prin punerea la dispoziția judecătorului de supraveghere/instanței de judecată a instrumentelor procedurale necesare, în scopul verificării și cenzurării propunerilor/măsurilor dispuse de către comisiile din cadrul penitenciarelor, creându-le acestora posibilitatea de a înlătura reducerea fracției de pedeapsă stabilită de comisie, în situația în care se constată că măsura a fost luată cu încălcarea legii.

6. Înlăturarea, prin modificare legislativă, a caracterului irevocabil al măsurii reducerii fracțiunii de pedeapsă, considerată ca executată pe baza muncii prestate sau a instruirii școlare și formării profesionale, potrivit art. 96 alin.(2) din Legea nr. 254/2013.

În ceea ce privește obiecțiunile formulate de către conducerea Tribunalului Vrancea cu privire la Raportul Inspecției judiciare, Secția pentru judecători constată că acestea reprezintă în fapt argumente în combaterea sesizării din oficiu a Inspecției judiciare în legătură cu posibila săvârșire a unei abateri disciplinare, urmând a fi avute în vedere ca apărări în cadrul etapei verificărilor prealabile.

Referitor la obiecțiunile formulate de către judecătorul de supraveghere a privării de libertate din cadrul Penitenciarului Colibași, Secția pentru judecatori observă că aspectele sesizate, privind reținerea eronată a unei situații de fapt în cuprinsul raportului sunt justificate, inspectorii utilizând inițial o adresă incompletă a Curții de Apel Pitești.

Secția pentru judecatori mai constată că observațiile formulate de către Judecătoria Medgidia și de către judecătorul de supraveghere a privării de libertate din cadrul Penitenciarului Slobozia constituie argumente în sprijinirea unor aspecte prezentate deja în cuprinsul raportului.

Astfel, Secția pentru judecatori apreciind întemeiat răspunsul Inspecției judiciare la obiecțiunile și observațiile formulate de către instanțe cu privire la raportul analizat, urmează a și le însuși.

Față de cele expuse, în temeiul dispozițiilor art. 41 lit. g) din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată, cu modificările și completările ulterioare, prin vot direct și secret, cu unanimitatea voturilor membrilor prezenți;

SECȚIA PENTRU JUDECĂTORI A CONSILIULUI SUPERIOR AL MAGISTRATURII

HOTĂRĂȘTE

Art.1 – Însușirea răspunsului la obiecțiunile și observațiile formulate de către instanțe cu privire la Raportul Inspecției judiciare nr 5619/IJ/3329/DIJ/2015 privind identificarea practicii administrative și judiciare în aplicarea dispozițiilor art. 96 alin.(1) lit. f) din Legea nr. 254/2013 de către judecătorii de supraveghere a privării de libertate și instanțele de judecată.

Art.2 – Aprobă Raportul Inspecției judiciare nr 5619/IJ/3329/DIJ/2015 privind identificarea practicii administrative și judiciare în aplicarea dispozițiilor art. 96 alin.(1) lit. f) din Legea nr. 254/2013 de către judecătorii de supraveghere a privării de libertate și instanțele de judecată.

Art.3 – Sesizarea Ministerului Justiției cu următoarele propuneri de modificări legislative în scopul reglementării exprese a procedurii prevăzute de art. 96 alin. 1 lit. f) din Legea nr. 254/2013:

1. Adoptarea urgentă prin Hotărâre de Guvern a Regulamentului de aplicare a Legii nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal.

2. Includerea în proiectul regulamentului de aplicare a Legii nr. 254/2013 a definiției sintagmei „lucrare științifică”, folosită de legiuitor în art. 96 alin. 1 lit. f) din Legea nr. 254/2013, a reglementării procedurii de elaborare a lucrărilor științifice, a criteriilor de acordare a zilelor câștig, precum și a procedurii de contestare a măsurilor dispuse de comisia de acordare a acestor drepturi.

3. Se impune stabilirea unor condiții prelabile și riguroase, care trebuie îndeplinite cumulativ, respectiv:

- elaborarea de lucrări științifice doar în domeniile pentru care sunt organizate studii universitare;

- dovada specializării persoanei private de libertate în domeniul în care dorește elaborarea lucrării științifice;

- indicarea de către persoana privată de libertate a tipului de lucrare științifică ce se dorește a fi elaborată (tratate, rapoarte de cercetare, studii, articole, comunicări științifice, etc.);

- termenul estimat în vederea elaborării lucrării științifice, cu luarea în considerare a complexității acesteia;

- recomandarea scrisă privind relevanța tematicii în domeniul ales, din partea unui profesor universitar sau a unui conferențiar universitar din specialitatea în care urmează să fie elaborată lucrarea, cu semnătura olografă a acestora, confirmată de universitatea de care aparțin și însoțită de un plan de lucru provizoriu în care se includ principalele aspecte ce urmează a fi abordate, o structură a lucrării, bibliografia ce urmează a fi consultată, sursele minime de informare și o estimare a volumului lucrării;

- persoana privată de libertate să prezinte, atât profesorului/conferențiarului universitar care acordă recomandarea, cât și comisiei de educație și asistență psihosocială,

un plan inițial de lucrare, cu tema/temele ce urmează a fi abordate, structura, sursele de informare, mijloacele de redactare/tehoredactare;

- angajamentul persoanei solicitante ca la elaborarea lucrării științifice, să respecte normele de bună conduită în cercetarea științifică, dezvoltarea tehnologică și inovare;

- se impune ca persoana privată de libertate să dea o declarație pe proprie răspundere, sub sancțiunea legii penale (art. 326 Cod penal, privind falsul în declarații), din care să rezulte că este autorul lucrării și că lucrarea elaborată nu reprezintă un plagiat;

- stabilirea de către Comisia de selecționare și repartizare la muncă a intervalului de timp apreciat ca fiind necesar elaborării lucrării științifice raportat la actele care însoțesc cererea persoanei private de libertate și recomandarea profesorului/conferențiarului universitar.

4. Reglementarea unor criterii obiective, echitabile și transparente în stabilirea caracterului științific al lucrării elaborate și publicate, respectiv:

- caracterul științific al unei lucrări elaborate de către persoanele private de libertate să fie determinat de Autoritatea Națională pentru Cercetare Științifică din cadrul Ministerului Educației și Cercetării, unica instituție abilitată la nivel național cu atribuții în acest sens;

- atașarea la cererea de acordare a zilelor câștig, suplimentar lucrării științifice publicate, a unei copii a manuscrisului, în forma întocmită de persoana privată de libertate și înaintată în original editurii, în scopul înlăturării oricăror suspiciuni privind elaborarea acesteia în timpul perioadei de executare a pedepsei;

- reglementarea modului de cuantificare a beneficiului elaborării de către mai mulți autori a unei lucrări științifice, între care există și persoane private de libertate, prin folosirea unui document similar fișei FRACS (Fișa de Raportare a Activității de Cercetare Științifică) utilizată de instituțiile de învățământ superior, cu aprobarea Autorității Naționale de Cercetare Științifică;

- acordarea unui număr diferit de zile câștig, ca urmare a elaborării lucrării științifice, în funcție de tipul și complexitatea lucrării științifice elaborate.

5. Întocmirea de către comisiile de specialitate din cadrul penitenciarelor, în mod complet, detaliat și în acord cu propunerile anterior formulate, de procese-verbale, pe

baza căroră instanța de judecată să poată verifica modul în care au fost acordate anumite beneficii (zilele câștig/îndeplinirea sau nu a condițiilor de liberare condiționată).

6. Modificarea sau completarea dispozițiilor legale, prin punerea la dispoziția judecătorului de supraveghere/instanței de judecată a instrumentelor procedurale necesare, în scopul verificării și cenzurării propunerilor/măsurilor dispuse de către comisile din cadrul penitenciarelor, creându-le acestora posibilitatea de a înlătura reducerea fracției de pedeapsă stabilită de comisie, în situația în care se constată că măsura a fost luată cu încălcarea legii.

7. Înlăturarea, prin modificarea legislativă, a caracterului irevocabil al măsurii reducerii fracțiunii de pedeapsă, considerată ca executată pe baza muncii prestate sau a instruirii școlare și formării profesionale, potrivit art. 96 alin.(2) din Legea nr. 254/2013.

Art.4 – Comunicarea către Ministerul Justiției și către curțile de apel a Raportului Inspecției judiciare nr. 5619/IJ/3329/DIJ/2015 privind identificarea practicii administrative și judiciare în aplicarea dispozițiilor art. 96 alin.(1) lit. f) din Legea nr. 254/2013 de către judecătorii de supraveghere a privării de libertate și instanțele de judecată.

Art.5 - Prezenta hotărâre se comunică Ministerului Justiției, Inspecției judiciare și curților de apel.

Data în București, la data de 21 ianuarie 2016

Președinte,
Judecător Mircea ARON

